

YKSIKKÖKOHTAINEN PEDAGOGINEN TOIMINTA- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMATOIMINTAKAUSI 2023 – 2024 / *Peippoiset, perhepäivähoidon varahoito***1. Kuvaus yksikön toiminnasta**

Peippoiset on 16 lapsen yksikkö, jossa toimii 7 lapsen kiinteä ryhmä sekä Pohjois - Laukaan alueen perhepäivähoitajien varahoitoryhmä. Ryhmä toimii fyysisesti Kirkonkylän päiväkodin kanssa samassa rakennuksessa. Ryhmän aukioloajat määräytyvät lasten etukäteen ilmoitettujen hoitoaikojen mukaan kuitenkin niin, että ryhmä on avoinna 6.30-17 välisenä aikana. Hoitoajat ilmoitetaan huoltajien toimesta Edlevoon aina viikkoa aikaisemmin. Muutoksiin on varauduttu päivittäin, sillä perhepäivähoidosta saattaa tulla esim. 4 lasta varahoitoon hyvinkin lyhyellä varoitusajalla; aamulla voi tulla puhelinsoitto hoitajalta, että lapset tarvitsevat varahoittoa. Työntekijöiden on oltava koko ajan valmiustilassa muuttamaan omia työvuorojaan sen mukaan mihin aikaan ensimmäinen lapsi tulee ja miten paljon pieniä on tulossa (tarvitseeko seuraavienkin työvuorojen tulemistä aikaistaa tai myöhentää).

Ryhmän painopistealueet ovat Laukaan kunnan vasun mukaiset liikunta, luonto ja vuorovaikutus. Vuorovaikutus korostuu erityisesti tässä ryhmässä, jossa tilanteet saattavat muuttua päivittäin ja paikalla voi usein olla lapsia, joille tilat ja aikuiset ovat vieraita.

Ryhmän lasten ikäjakama sijoittuu välille 0-5 vuotta.

Ryhmässä noudatetaan Laukaan kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa sekä siihen liittyviä asiakirjoja. Asiakastytytyväisyyskyselyt tulevat käyttöön kunnan käytännön mukaisesti.

2. Rakenteet

Peipposten esihenkilönä toimii varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö. Yksikössä työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja, joka toimii tiimissä vastaavana. Alueen erityisopettaja antaa konsultaatioapua ja vierailee tarvittaessa ryhmässä havainnoimassa ja osallistuu vasukeskusteluihin ja palavereihin sovitusti.

Tiimirakenteet: yksi varhaiskasvatuksen opettaja, 2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.

Kaikki tekevät työvuoroja pääsääntöisesti 6.30-17 välillä.

Lasten läsnäolot vaikuttavat pienryhmien muodostamiseen. Ryhmäytymiseen tarvitsee kiinnittää huomioita läpi vuoden, kiinteän ryhmän lisäksi mukaan joukkoon tulee vaihtelevasti eri-ikäisiä lapsia. Tällöin pitää olla sijaa ja avoimuutta ottaa vastaan vieraita /vieraampia kavereita yllättäenkin. Lasten kaverisuhteiden ja tuen tarpeiden huomioiminen on osa arkea koko ajan: se huomioidaan ryhmiä muodostettaessa, siirtymissä, ohjatussa toiminnassa jne. Tiloja käytetään hyödyksi joka päivä mahdollisimman monipuolisesti ja tekemistä ja toimintaa porrastetaan.

Tiimipalaveri pyritään pitämään vähintään joka toinen viikko lepohetkiaikaan. Teemme yhteistyötä Kirkonkylän päiväkodin kanssa ja saamme sieltä sovitusti yhden aikuisen lepohetkiaikaan tuuraamaan, jotta kaikki tiimin jäsenet pääsevät palaveriin. Iltapalavereja pidämme tarvittaessa ja tiimin jäsenet osallistuvat myös perhepäivähoitajien kuukausikokouksiin kerran kuussa.

3. Toiminnan kehittämisen laadulliset tavoitteet

Ryhmän pedagogisena tavoitteena on ryhmäytyminen sekä yhtenäisyyden ja osallisuuden kokemus kaikille.

Ryhmä elää ja muuttuu arjessa välillä nopeastikin ja sopeutumiseen sekä arjen tuttuuteen on syytä kiinnittää paljon huomioita. Varalapselle tai perheelle, joka käyttää varahoitoa harvakseltaan, on tärkeä tarjota positiivinen kokemus, joka kannattelee seuraavaan kertaan: lapselle jää tunne ja kokemus, että se paikka oli mukava ja perheelle kokemus, että varahoitoon on helpompi tulla äkkiseltäänkin.

Oman ryhmän täytyy varautua suunnitelmien muuttumiseen ja uusiin, vähän tuntemattomampiin kavereihin toistuvasti. Kaveritaitojen, vuorovaikutustaitojen ja osallisuuden onkin oltava tärkeässä roolissa Peipposilla.

4. Vuosisuunnitelma yksikön kehittämiseksi

Toimintakausi pyörähti käyntiin elokuussa ja yhteisessä ensimmäisessä tiimissä tuolloin suunniteltiin ja luotiin runkoa tulevalle syksylle.

Tiimipalaverien säännöllistyminen on mahdollistanut paljon tiimitoiminnan kannalta: ehdimme yhteisesti pohtia myös muitakin tiimityöhön liittyviä asioita kuin vain arjen sujumiseen liittyviä käytäntöjä. Elokussa kävimme arvokeskustelua ja työstimme melko perusteellisesti tiimisopimuksemme ajan tasalle.

Arvioimme toimintaamme tiimikokouksissa keskustellen. Tiimikokouksista kirjataan lyhyt muistio vihkoon.

Koulutuksiin osallistumme tiimin jäsenten mielenkiinnon ja osallistumisvuoron mukaan niin, että tasapuolisuus ja oma mielenkiinto koulutuksia kohtaan säilyy. Koulutuksen ja palaverien sisällöistä ja aiheista kerrotaan tiimipalaverissa lyhyesti ja tarvittaessa mietitään hetkeä milloin esim. hyviin koulutusmateriaaleihin on mahdollista tutustua työaikana.

Arjen sujumisesta ja tavoitteista, ryhmästä sekä pedagogiikasta yleensä juttelemme sopivissa tilanteissa työyhteisössä.

Varhaiskasvatuksen opettajalla on mahdollisuus tänä toimintakautena osallistua mentorointiin naapuripäiväkodin opettajien kanssa kaksi kertaa syksyllä ja kaksi kertaa keväällä.

Esihenkilön kanssa olemme sopineet kalenteriin päiviä, jolloin hän tulee ryhmään aamupäiväksi. Tällöin työtiimin jäsenillä on mahdollisuus myös ihan yksityiseen keskusteluun hänen kanssaan.

Konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja tulee tarvittaessa ryhmään tai hänelle voi soittaa lapsia koskevista asioista.

5. Ryhmien joustava muodostaminen ja lasten tuen tarpeisiin vastaaminen

Peipposten ryhmän toiminta pyritään rakentamaan niin, että se sopii ja tukee kaikkia sen päivän tai viikon aikana mukana olevia lapsia. Ikäjakauma voi olla melko laaja (10 kk – 5v.), joten aikuisresurssien määrällä on merkitystä, jotta esim. pienryhmiä voidaan muodostaa.

Lasten hoitoajat, kaverisuhteet, tuttuus (onko esim. käynyt vain vähän varahoidossa), mielenkiinnon kohteet, ikä vaikuttavat ryhmän toimintaan. Tarkoitus on että kaikki lapset osallistuvat toimintaan, riippumatta siitä miten vähän:tai paljon he ovat Peipposilla olleet. Toiminta on se, jota sitten muokataan, lapsen osallisuus on se tärkein. Kokemus siitä, että tekemistä on ollut ja se on ollut mieluista, kantaa yleensä eteenpäin ja auttaa sekä helpottaa esim. seuraavaa varahoitokäyntiä. Moni asia tuntuu jo vähän tutummalta.

Käytämme toiminnassamme apuna kuvia monessa kohtaa. Aikuinen toimii mallina ja esimerkkinä kokopäiväpedagogiikassa koko ajan. Kasvun, kehityksen ja oppimisen hetket eivät rajoitu johonkin tiettyyn kellonaikaan vaan kuuluvat sujuvasti koko päivään.

Ryhmän yleisen tuen tarpeet liittyvät paljolti vuorovaikutus- ja kaveritaitojen harjoitteluun ja ylläpitämiseen, tunnetaitoihin sekä vahvasti motoriikkaan ja kieleen. Nämä osa-alueet tulevat kuin luonnostaan, kun ryhmässä on usein ja useampi lapsi, joka opettelee puhumaan tai opettelee liikkumaan kahdella jalalla

6. Monialainen ja huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Koko henkilökunta on päivittäin yhteistyössä perheiden / vanhempien kanssa. Kuulumiset vaihdetaan aamulla lasta tuotaessa tai iltapäivällä hakiessa.

Varhaiskasvatuksen opettaja on pääsääntöisesti yhteistyössä varhaiserityisopettajan tai muiden moniammatillisten tahojen kanssa.

Vasukeskustelut pidetään kaikkien perheiden kanssa. Ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja on käynyt Lapset puheeksi –menetelmäkoulutuksen, joten halutessaan perheet voivat valita vasukeskustelun käytäväksi myös tällä menetelmällä. Keskustelut pitää tällä hetkellä varhaiskasvatuksen opettaja ja pohja keskustelulle luodaan tiimin kanssa yhteisesti miettimällä jokaisen lapsen tavoitteita ja kasvun, kehityksen ja oppimisen vahvuuksia ja harjoittelun kohteita.

Varhaiserityisopettaja osallistuu tarvittaessa lapsen vasukeskusteluun ja vastaa tehostetun ja erityisen tuen suunnitelmien laatimisesta.

7. Tiedottaminen yksikössä

Päivittäinen kuulumisten vaihto huoltajien kanssa on ensisijainen viestimisen ja tiedottamisen kanava.

Sähköpostikirjeet – peipposkuulumiset- lähtevät huoltajille väh.2 kertaa kuussa. Niissä kerrotaan kuulumiset, tunnelmat, tekemisiä menneiltä päiviltä ja tekemisiä tuleville päiville, ajankohtaiset päivämäärät ja mainitaan tiedotteet, joita on tullut esim. Edlevon kautta kaikille perheille.

Edlevon kautta perheet saavat kunnan varhaiskasvatustoimelta mm. lomakyselyt, yleiset maksuun ja hoitopaikan hakemiseen liittyvät tiedotteet jne.

Syksyisin on pidetty vanhempainilta, jossa on käyty läpi yleisiä käytäntöjä ja ajankohtaisia asioita varhaiskasvatuksen saralla.

Tiedotteet ovat näkyvissä myös päiväkodin ilmoitustaululla ja osa ulko-ovessa.

Työntekijöiden kesken pidämme viestivihkoa ja pöytäkalenteria viestien vaihdon välineenä. Jokaisen velvollisuus on lukea niitä säännöllisesti. Lisäksi pidämme tiimikansiota, johon kootaan kaikki tiimityöhön liittyvät päivitettyt lomakkeet ja asiakirjat ja jokaisen on huolehdittava, että käy niitä säännöllisesti lukemassa (esim. tiimipalaverivihko).

8. Perehdytys

Olemme käyttäneet perehdytykseen kunnan yhteistä lomaketta F-asemalta ja lisäksi olemme nyt ottaneet työn alle Peipposten oman pienen perehdytyskansion tekemisen.

Jokainen on vastuussa perehdytyksen raameista /peruslinjauksista uuden työntekijän tai sijaisen vastaanottamisessa. Aina ei välttämättä tiimin vastaava ole paikalla. Siksi tiimin kaikkien tiimin jäsenten on hyvä lukea perehdytyslomake lävitse ja sisäistää siitä tärkeitä kohtia.

9. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhteenveto

Olemme tiimimme palavereissa keskustelleet pienissä osissa uudesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta. Olemme avanneet käsitteitä ja pohtineet mitä nämä asiat käytännössä tarkoittavat.

Lisäksi olemme tutkineet kaikki ryhmän lelut, pelit ja kirjat käyttäen tutkailuun mahdollisimman neutraalia näkökulmaa (tavarat ym. ovat sopivia kaikille lapsille riippumatta esim. sukupuolesta).

Vanhempainillassa syyskuussa otimme asiaa esille myös vanhempien kanssa ja saimme aikaan hyvää pohdintaa ja keskustelua myös perheiden näkökulmasta

10. Valssi-arviointikeskustelun yhteenveto: vahvuudet ja kehittämiskohteet (kunnalliset)
11. Arviointi (toimintakauden keväällä)